

Suvestinė redakcija nuo 2012-08-12 iki 2012-12-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [161-7672](#), i. k. 11120AAISAK00VAS-15

AUDITO IR APSKAITOS TARNYBOS DIREKTORIAUS

ĮSAKYMAS

**DĖL 43-IOJO VERSLO APSKAITOS STANDARTO „KREDITO UNIJŲ APSKAITA
IR FINANSINĖS ATASKAITOS“ TVIRTINIMO**

2011 m. gruodžio 23 d. Nr. VAS-15
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (Žin., 2001, Nr. [99-3515](#)) 3 straipsnio 4 dalimi ir atsižvelgdamas į Apskaitos standartų komiteto 2011 m. gruodžio 23 d. nutarimą Nr. 24-19-4.3:

1. T v i r t i n u 43-įjį verslo apskaitos standartą „Kredito unijų apskaita ir finansinės ataskaitos“ (pridedama).

2. Šis įsakymas įsigalioja nuo 2012 m. sausio 1 d.

DIREKTORIUS

AUDRIUS LINARTAS

**43-IASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS
„KREDITO UNIJŲ APSKAITA IR FINANSINĖS ATASKAITOS“**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti kredito unijų apskaitos, finansinių ataskaitų rinkinio sudėties ir finansinių ataskaitų turinio reikalavimus.
2. Šis standartas netaikomas Lietuvos centrinei kredito unijai.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. Balanso sąvoka šiame standarte atitinka Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatyme nurodytos balansinės ataskaitos sąvoką.
4. Visos kitos šiame standarte vartojamos sąvokos turi tą pačią reikšmę, kaip Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos (Žin., 2001, Nr. [99-3515](#)), Lietuvos Respublikos kredito unijų (Žin., 1995, Nr. [26-578](#); 2008, Nr. [76-3003](#)), Lietuvos Respublikos finansų įstaigų (Žin., 2002, Nr. [91-3891](#)) įstatymuose ir verslo apskaitos standartuose.

III. APSKAITOS REIKALAVIMAI

5. Kredito unija, vadovaudamasi 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ nuostatomis, savo apskaitos politikoje nurodo tokius principus, taisykles ir metodus, kurių laikosi tvarkydama apskaitą ir rengdama finansines ataskaitas. Kredito unija turi pasirinkti tokius apskaitos metodus ir taisykles, kurie tiksliausiai parodytų jos finansinę būklę ir veiklos rezultatus.
6. Pripažįstant ir registruojant apskaitoje kredito unijos turtą, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, vadovaujamas atitinkamų verslo apskaitos standartų nuostatomis, jei jos neprieštarauja šio standarto nuostatomis. Kol kredito unijos turto suma nepasiekia Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje nustatyto dydžio, kredito unija gali neskaičiuoti atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų pagal 24-ąjį verslo apskaitos standartą „Pelno mokestis“.
7. Kredito unijos apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas registruojamas apskaitoje pagal 7-ojo verslo apskaitos standarto „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas“ reikalavimus.
8. Kredito unijos turtą sudaro finansinis ir nefinansinis turtas. Už suteiktas paskolas perimtas nefinansinis turtas priskiriamas nefinansinio turto grupei.

IV. FINANSINIŲ ATASKAITŲ REIKALAVIMAI

9. Sudarydamos finansines ataskaitas, kredito unijos turi vadovautis šiuo standartu ir 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ nuostatomis, jei jos neprieštarauja šio standarto nuostatomis.
10. Kredito unijų finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:
 - 10.1. balansas;
 - 10.2. pelno (nuostolių) ataskaita;
 - 10.3. aiškinamasis raštas.
11. Kredito unijos, sudarydamos tarpines finansines ataskaitas, turi vadovautis šiuo

standartu ir 29-ojo verslo apskaitos standarto „Tarpinė finansinė atskaitomybė“ nuostatomis, jei jos neprieštarauja šio standarto nuostatomis.

12. Pavyzdinės finansinių ataskaitų formos pateikiamos šio standarto prieduose.

V. BALANSO INFORMACIJA IR SVARBIAUSIŲ STRAIPSNIŲ AIŠKINIMAS

13. Kredito unijos balanse turi būti pateikiama informacija apie kredito unijos turtą, nuosavą kapitalą ir įsipareigojimus paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

14. Balanse pateikiami ataskaitinio laikotarpio pabaigos ir lyginamieji – praėjusių finansinių metų pabaigos – duomenys.

15. Balanse informacija išdėstoma tokia tvarka:

15.1. A. Turtas;

15.2. I. Pinigai ir pinigų ekvivalentai;

15.3. II. Investicijos į vertybinius popierius;

15.4. III. Kredito įstaigoms suteiktos paskolos ir kitos iš jų gautinos sumos;

15.5. IV. Kredito unijos nariams suteiktos paskolos ir kitos iš jų gautinos sumos;

15.6. V. Kitas finansinis turtas;

15.7. VI. Atsargos, už skolas perimtas ir kitas turtas;

15.8. VII. Ilgalais materialusis turtas;

15.9. VIII. Nematerialusis turtas;

15.10. B. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai;

15.11. I. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai kredito įstaigoms;

15.12. II. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai klientams ir kredito unijos nariams;

15.13. III. Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai;

15.14. IV. Atidėjiniai;

15.15. V. Subordinuotieji įsipareigojimai;

15.16. C. Nuosavas kapitalas;

15.17. I. Pajinis kapitalas;

15.18. II. Privalomieji rezervai ir kapitalas;

15.19. III. Perkainojimo rezervas;

15.20. IV. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai);

15.21. IV.1. Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai);

15.22. IV.2. Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai).

16. Kredito unijos balanso A dalyje pateikiama informacija apie finansinį ir nefinansinį turtą.

17. Pinigų ir pinigų ekvivalentų straipsnyje parodomi kredito unijos kasoje, bankuose ir kitose kredito įstaigose įvairia valiuta laikomi kredito unijos pinigai ir indėliai iki pareikalavimo, kurie pripažįstami ir vertinami pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

18. Investicijų į vertybinius popierius straipsnyje parodomos investicijos į Lietuvos banko, Lietuvos Respublikos ir kitų Europos ekonominės erdvės valstybių vyriausybių vertybinius popierius. Šie vertybiniai popieriai pripažįstami ir vertinami pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

19. Kredito įstaigoms suteiktų paskolų ir kitų iš jų gautinų sumų straipsnyje parodomos šalies ir užsienio kredito įstaigoms suteiktos paskolos, terminuotieji indėliai, taip pat kitos gautinos sumos ir avansai. Paskolos ir iš anksto kredito įstaigoms pervestos lėšos pripažįstamos ir vertinamos pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas. Šiame straipsnyje taip pat parodomos paskolų ir terminuotųjų indėlių sukauptos palūkanos.

20. Kredito unijos nariams suteiktų paskolų ir kitų iš jų gautinų sumų straipsnyje parodomos kredito unijos nariams suteiktos paskolos ir iš jų gautinos sumos kartu su sukauptomis palūkanomis. Suteiktos paskolos ir gautinos sumos pripažįstamos ir vertinamos

pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

21. Kito finansinio turto straipsnyje parodoma gautinos sumos už kredito unijos perleistą materialųjį ir nematerialųjį turtą, biudžeto skolos kredito unijai ir kitas finansinis turtas, neparodytas kituose balanso straipsniuose. Kitos gautinos sumos ir kitas finansinis turtas pripažįstamas ir vertinamas pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

22. Atsargų, už skolas perimto ir kito turto straipsnyje parodoma kredito unijos turimų atsargų, už skolas perimto nefinansinio turto, kurį artimiausiu metu ketinama parduoti, ir į kitus turto straipsnius neįtraukto turto vertė, pavyzdžiui, atidėtojo mokesčio turtas ir pan. Už skolas perimtas nefinansinis turtas, kurį artimiausiu metu ketinama parduoti, pripažįstamas tikrąja verte atėmus pardavimo išlaidas, o vėliau kaip ir atsargos vertinamas pagal 9-ojo verslo apskaitos standarto „Atsargos“ nuostatas.

23. Ilgalaikio materialiojo turto straipsnyje parodoma kredito unijos veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto, apskaitoje užregistruoto pagal 12-ojo verslo apskaitos standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatas, vertė.

24. Nematerialiojo turto straipsnyje parodoma kredito unijos veikloje naudojamo nematerialiojo turto, pripažinto ir apskaitoje užregistruoto pagal 13-ojo verslo apskaitos standarto „Nematerialusis turtas“ nuostatas, vertė.

25. Kredito unijos balanso B dalyje pateikiama informacija apie mokėtinas sumas ir įsipareigojimus.

26. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų kredito įstaigoms straipsnyje parodoma visa kredito unijos įsipareigojimų šalies ir užsienio bankams bei kitoms kredito įstaigoms suma. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai kredito įstaigoms pripažįstami ir vertinami pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

27. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų klientams ir kredito unijos nariams straipsnyje parodoma visa kredito unijos įsipareigojimų klientams, kurie nėra kredito įstaigos, ir kredito unijos nariams suma. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai klientams ir kredito unijos nariams pripažįstami ir vertinami pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

28. Kitų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų straipsnyje parodomos kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai, neparodyti kituose mokėtinų sumų ir įsipareigojimų straipsniuose, pavyzdžiui, mokėtini mokesčiai, su darbo santykiais susiję įsipareigojimai, įskaitant atostoginių kaupinius, atidėtojo mokesčio įsipareigojimai, sukauptos sąnaudos, būsimųjų laikotarpių pajamos, kitos kredito unijos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai. Šiame straipsnyje parodomos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai pripažįstami ir vertinami pagal 24-ojo verslo apskaitos standarto „Pelno mokestis“, 31-ojo verslo apskaitos standarto „Atlygis darbuotojui“ ir atitinkamus kitus verslo apskaitos standartus.

29. Atidėjinių straipsnyje parodomi įsipareigojimai, kurie paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną yra tikėtini arba garantuoti, tačiau jų galutinės sumos arba įvykdymo laiko tiksliai negalima nustatyti, bet galima patikimai įvertinti. Atidėjiniai pripažįstami ir vertinami pagal 19-ojo verslo apskaitos standarto „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas bei po balansiniai įvykiai“ nuostatas.

30. Subordinuotuosius kredito unijos įsipareigojimus sudaro kredito unijos išleisti ilgalaikiai skolos vertybiniai popieriai (obligacijos) arba gautos paskolos, kurios turi visus pasitikėtines (subordinuotosios) paskolos požymius.

31. Kredito unijos balanso C dalyje pateikiama informacija apie nuosavą kapitalą. Kredito unijos nuosavam kapitalui priskiriama pajinis kapitalas, privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas, atsargos kapitalas, ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervas, kiti rezervai, ankstesnių metų nepaskirstytas pelnas (nuostoliai), ataskaitinių metų nepaskirstytas pelnas (nuostoliai).

32. Kredito unijos pajinį kapitalą sudaro visų kredito unijos pajų vertė.

33. Privalomųjų rezervų ir kapitalo dalyje parodoma kredito unijos atsargos kapitalas, privalomasis rezervas ir kiti rezervai. Kredito unijos kapitalo ir rezervų sudarymas ir naudojimas nustatomas kredito unijos įstatuose.

34. Perkainojimo rezervo straipsnyje parodomi ilgalaikio materialiojo ir finansinio turto perkainojimo rezultatai. Šis rezervas negali būti tiesiogiai naudojamas kredito unijos veiklos nuostoliams padengti. Perkainojimo rezervo apskaitos reikalavimus nustato 8-asis verslo apskaitos standartas „Nuosavas kapitalas“.

35. Nepaskirstytojo pelno (nuostolių) straipsnyje parodomas kredito unijos uždirbtas, bet dar nepaskirstytas pelnas arba nepadengti nuostoliai. Atskirai parodomas ataskaitinio laikotarpio ir ankstesnių finansinių metų nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai).

36. Standarto 15 punkte nurodyti balanso straipsniai yra privalomi, t. y. jie turi būti pateikiami ir tais atvejais, kai sumos lygios nuliui. Norėdama išsamiau parodyti turtą, įsipareigojimus ir nuosavą kapitalą, įmonė gali išskaidyti balanso straipsnių sumas į smulkesnes ir parodyti atskirose eilutėse.

VI. PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOS INFORMACIJA IR STRAIPSNIŲ AIŠKINIMAS

37. Kredito unijos pelno (nuostolių) ataskaitoje pateikiama informacija apie kredito unijos pajamas ir sąnaudas turi teisingai parodyti jos veiklos rezultatus per ataskaitinį laikotarpį.

38. Pelną (nuostolius) ataskaitoje pateikiami ataskaitinio laikotarpio duomenys ir tokio pat praėjusio ataskaitinio laikotarpio (lyginamoji) informacija.

39. Kredito unijos pelno (nuostolių) ataskaitos straipsniai:

39.1. I. Palūkanų pajamos;

39.2. II. Palūkanų sąnaudos;

39.3. III. Komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos pajamos;

39.4. IV. Komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos sąnaudos;

39.5. V. Finansinio turto vertės pasikeitimo ir pardavimo rezultatas;

39.6. V.1. Specialiųjų atidėjinių sąnaudos;

39.7. V.2. Kitas finansinio turto vertės pasikeitimo ir pardavimo rezultatas;

39.8. VI. Kitas finansinės ir investicinės veiklos pelnas (nuostoliai);

39.9. VII. Bendrosios ir administracinės sąnaudos;

39.10. VIII. Kitos veiklos pajamos;

39.11. IX. Kitos veiklos sąnaudos;

39.12. X. Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą;

39.13. XI. Pelnas mokestis;

39.14. XII. Grynasis pelnas (nuostoliai).

40. Palūkanų pajamų straipsnyje parodomos pajamos, uždirbtos iš kredito įstaigose laikomų pinigų, kredito unijos nariams suteiktų paskolų ir kito finansinio turto, kuris nevertinamas tikrąja verte. Amortizuota savikaina įvertinto finansinio turto palūkanų pajamos apskaičiuojamos taikant apskaičiuotų palūkanų metodą. Palūkanų pajamos turi būti pripažįstamos kaupimo principu, jei tikėtina, kad bus gauta ekonominė nauda ir pajamų suma gali būti patikimai įvertinama.

41. Palūkanų sąnaudų straipsnyje parodomos kredito įstaigoms, kredito unijos nariams ir kitiems klientams priskaičiuotos palūkanos už indėlius, gautas paskolas ir kitus įsipareigojimus, kurie nevertinami tikrąja verte.

42. Komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos pajamų ir sąnaudų straipsniuose parodomos už tarpininkavimą uždirbtos pajamos ir patirtos sąnaudos, pavyzdžiui, už pervedimo, internetinės bankininkystės operacijas, įmokų surinkimą ir administravimą, paskolų išdavimą, indėlių administravimą ir pan. Šiame straipsnyje taip pat parodomos kitos pagrindinės veiklos, pavyzdžiui, konsultavimo, ir panašios pajamos ir sąnaudos.

43. Finansinio turto vertės pasikeitimo ir pardavimo rezultatų straipsnyje parodomas kredito įstaigoms ir kredito unijos nariams suteiktų paskolų vertės sumažėjimo ir nuostolio dėl vertės sumažėjimo panaikinimo rezultatas. Šiame straipsnyje taip pat parodomas vertybinių popierių tikrosios vertės pasikeitimo, vertybinių popierių ir kito finansinio turto vertės sumažėjimo ir nuostolio dėl vertės sumažėjimo panaikinimo rezultatas, prekybos vertybiniais popieriais ir kitu finansiniu turtu pelnas arba nuostoliai. Kredito unija šiame straipsnyje parodo specialiųjų atidėjinių, kuriuos formuoja atsižvelgdama į kiekvieno savo sandorio dėl finansinių paslaugų teikimo rizikingumą, į kliento finansinę ir ekonominę būklę, į prievolių pagal sandorius dėl finansinių paslaugų teikimo vykdymą, į turimas užtikrinimo priemones šioms prievolėms įvykdyti ir kitas aplinkybes, turinčias įtakos kredito unijos turto vertei, sąnaudas.

44. Kito finansinio ir investicinio veiklos pelno (nuostolių) straipsnyje parodomi operacijų užsienio valiuta, kitų finansinių priemonių pirkimo ir pardavimo operacijų rezultatai.

45. Bendrųjų ir administracinių sąnaudų straipsnyje parodomas ataskaitinio laikotarpio sąnaudos, susijusios su pagrindine kredito unijos veikla, pavyzdžiui, administracinių ir bendro naudojimo patalpų išlaikymo, už skolas perimto nefinansinio turto, kurį artimiausiu metu ketinama parduoti, vertės pasikeitimo, ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo, nematerialiojo turto amortizacijos, kredito unijos reklamos ir reprezentavimo, darbo užmokesčio, socialinio draudimo ir kitos sąnaudos. Šiame straipsnyje taip pat parodomas ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas (nuostolis dėl vertės sumažėjimo) ir nuostolio dėl vertės sumažėjimo panaikinimo rezultatas. Jei ilgalaikio materialiojo turto apskaitai buvo taikomas perkainotos vertės būdas ir jei to turto perkainojimo rezervo (rezultatų) suma yra mažesnė už nuostolio dėl vertės sumažėjimo sumą, ta dalis, kuri yra didesnė už perkainojimo rezervo (rezultatų) sumą, pripažįstama ataskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudomis ir taip pat įtraukiama į šį straipsnį. Šiame straipsnyje taip pat parodomas nematerialiojo turto vertės sumažėjimo ir nuostolio dėl vertės sumažėjimo panaikinimo rezultatas.

46. Kitos veiklos pajamų ir kitos veiklos sąnaudų straipsniuose parodomas kituose pelno (nuostolių) ataskaitos straipsniuose neparodytos įprastinės veiklos pajamos ir sąnaudos, pavyzdžiui, ilgalaikio turto nuomos pajamos ir susijusios sąnaudos, tokio turto (išskyrus finansinį turtą) perleidimo pelnas (nuostoliai), nepagrindinės veiklos paslaugų teikimo pajamos ir tokių paslaugų savikaina.

47. Pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą straipsnyje parodomi kredito unijos įprastinės veiklos rezultatai, kurie gaunami iš palūkanų pajamų, komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos pajamų bei kitos veiklos pajamų straipsnių sumų atėmus palūkanų sąnaudų, komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos, bendrųjų ir administracinių ir kitos veiklos sąnaudų straipsnių sumas ir pridėjus finansinio turto vertės pasikeitimo ir pardavimo rezultato bei kitos finansinės ir investicinės veiklos pelno (nuostolių) straipsnių sumas.

48. Pelno mokesčio straipsnyje parodoma kredito unijos ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio suma.

49. Grynasis pelnas (nuostoliai) parodo galutinį kredito unijos veiklos rezultatą, t. y. pelną, kuris gali būti skirstomas, arba nuostolius. Grynasis pelnas gaunamas iš pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą atimant pelno mokesčio sąnaudas.

50. Šio standarto 39 punkte nurodyti pelno (nuostolių) ataskaitos straipsniai yra privalomi, t. y. jie turi būti pateikiami ir tais atvejais, kai sumos lygios nuliui. Norėdama išsamiau pateikti savo veiklos rezultatus, įmonė gali išskaidyti pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnių sumas į smulkesnes ir parodyti atskirose eilutėse.

VII. INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS AIŠKINAMAJAME RAŠTE

51. Sudarydamos aiškinamąjį raštą, kredito unijos turi vadovautis šiuo standartu ir atitinkamų kitų verslo apskaitos standartų nuostatomis, jeigu jos neprieštarauja šiam

standartui.

52. Kredito unijų aiškinamajame rašte paaiškinamos kitose finansinėse ataskaitose nurodytos sumos, taip pat atskleidžiama papildoma reikšminga informacija apie kredito unijos veiklos pobūdį, rezultatus ir finansinę būklę, kuri nebuvo pateikta kitose finansinėse ataskaitose.

53. Aiškinamąjį raštą sudaro šios dalys:

53.1. I. Bendroji dalis;

53.2. II. Apskaitos politika;

53.3. III. Pastabos.

54. Kredito unijos aiškinamojo rašto bendrojoje dalyje pateikiami bendrieji duomenys:

54.1. Kredito unijos pavadinimas, teisinė forma, įregistravimo data ir vieta;

54.2. Lietuvos banko išduotos licencijos duomenys;

54.3. Trumpas kredito unijos veiklos apibūdinimas;

54.4. Jei kredito unija yra įsteigusi struktūrinius padalinius – jų pavadinimai, kodai ir buveinės;

54.5. Ataskaitinių ir praėjusių finansinių metų vidutinis darbuotojų skaičius.

55. Subjekto aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje apie tvarkant apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas taikytą apskaitos politiką, kuri gali turėti įtakos finansinių ataskaitų informacijos vartotojų priimamiems sprendimams, pateikiama ši informacija:

55.1. Nuoroda, kad finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis verslo apskaitos standartais, kitais teisės aktais.

55.2. Turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų pripažinimo kriterijai, vertinimo metodai ir kita svarbi informacija.

55.3. Jei per ataskaitinį laikotarpį buvo pakeista kredito unijos apskaitos politika, tai keitimas atskleidžiamas finansinėse ataskaitose pagal 7-ojo verslo apskaitos standarto „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas“ reikalavimus.

56. Kredito unijos finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto pastabose paaiškinami reikšmingi ataskaitinio laikotarpio sumų pokyčiai, jų priežastys ir lyginamieji praėjusio ataskaitinio laikotarpio duomenys. Pastabos numeruojamos iš eilės. Pastabos numeris turi būti nurodomas prie finansinės ataskaitos straipsnio, kurį ji paaiškina.

57. Kredito unijos apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas atskleidžiamas finansinėse ataskaitose pagal 7-ojo verslo apskaitos standarto „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas“ reikalavimus.

58. Be informacijos, kurios reikalauja kiti verslo apskaitos standartai, aiškinamojo rašto pastabose turi būti atskleidžiama informacija apie:

58.1. savo turto ir įsipareigojimų sugrupavimą pagal trukmę:

58.1.1. trumpesnę kaip 3 mėnesių;

58.1.2. nuo 3 mėnesių iki 1 metų;

58.1.3. nuo 1 iki 5 metų;

58.1.4. ilgesnę kaip 5 metų;

58.2. turimų vertybinių popierių grupavimą į laikomus iki išpirkimo termino ir skirtus parduoti pagal rūšis ir nurodant šių vertybinių popierių balansines vertes;

58.3. subordinuotuosius įsipareigojimus:

58.3.1. viršijančius 10 proc. visų subordinuotųjų įsipareigojimų sumos, apie kiekvieną iš jų nurodyti:

58.3.1.1. pasiskolintos sumos dydį, valiutą, palūkanų normą ir grąžinimo datą;

58.3.1.2. aplinkybes, jei privaloma mokėti anksčiau nustatyto termino;

58.3.1.3. subordinavimo sąlygas, nuostatas dėl galimybės subordinuotąjį įsipareigojimą konvertuoti į kokios nors kitos rūšies įsipareigojimą arba nuorodą, kad tokių nuostatų nėra;

58.3.2. bendrą subordinuotųjų įsipareigojimų, neviršijančių 10 proc. visų subordinuotųjų įsipareigojimų sumos, apibūdinimą;

58.3.3. per ataskaitinį laikotarpį įvykdytų subordinuotųjų įsipareigojimų sumas;

58.4. sudarytus specialiuosius atidėjinius nuostoliams padengti;

58.5. mokėtiną pelno mokestį, atidėtojo pelno mokesčio turtą ir įsipareigojimus;

58.6. savo arba klientų ir kitų asmenų už įsipareigojimus pateiktą garantinį turtą ir sumą;

58.7. paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną turimų išvestinių finansinių priemonių grupes pagal paskirtį, nurodant kam ta finansinių priemonių grupė skirta: apsidrausti nuo palūkanų normos, valiutų kurso, rinkos kainų svyravimo ar prekybos tikslams;

58.8. lėšas iki pareikalavimo Lietuvos centrinėje kredito unijoje;

58.9. kitas reikšmingas sumas;

58.10. veiklos riziką ribojančius normatyvus, apskaičiuotus pagal Lietuvos banko nustatytus reikalavimus, ir jų vykdymą;

58.11. bendrąsias ir administracines sąnaudas, išskiriant nefinansinio turto vertės pasikeitimą, ilgalaikio turto nuvertėjimą ir nuvertėjimo panaikinimą, darbo užmokesčio sąnaudas, patalpų išlaikymo sąnaudas ir kitas reikšmingas bendrųjų ir administracinių sąnaudų sumas.

59. Apie kredito unijos nuosavo kapitalo pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama informacija:

59.1. nuosavo kapitalo straipsnių duomenys ataskaitinio laikotarpio pradžioje;

59.2. apskaitos politikos pakeitimo rezultatas, turintis įtakos nuosavam kapitalui;

59.3. klaidų taisymo rezultatas, turintis įtakos nuosavam kapitalui;

59.4. pagal 59.2 ir 59.3 punktuose nurodytus koregavimus, perskaičiuoti nuosavo kapitalo straipsnių duomenys ataskaitinio laikotarpio pradžioje;

59.5. apsidraudimo priemonių vertės pasikeitimo rezultatas;

59.6. ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezultatas;

59.7. kitas pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai);

59.8. ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostoliai);

59.9. pelno dalis, skiriama apyvartai proporcingoms išmokoms ir (ar) dividendams mokėti;

59.10. pajinio kapitalo padidėjimas (sumažėjimas);

59.11. rezervų pasikeitimai;

59.12. kiti nuosavo kapitalo pasikeitimai;

59.13. nuosavo kapitalo straipsnių duomenys ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

60. Kai kredito unijos turto suma pasiekia Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje nustatytą dydį, aiškinamajame rašte pateikiama papildoma informacija apie pinigų srautus. Pinigų srautus kredito unijos grupuoja savarankiškai, atsižvelgdamos į savo veiklos pobūdį. Ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio pinigų srautai turi būti grupuojami ir pateikiami pagal pagrindinę, investicinę ir finansinę veiklą.

61. Pagrindinės veiklos pinigų srautų pavyzdžiai:

61.1. Pagrindinės veiklos įplaukos:

61.1.1. gautos palūkanos;

61.1.2. gautos komisinių ir kitos pajamos;

61.1.3. kitos už paslaugas gautos sumos;

61.1.4. susigrąžintos paskolos ir kitos įplaukos iš kredito unijos narių;

61.1.5. indėlių ir specialiosios paskirties lėšų įplaukos;

61.1.6. įplaukos iš kredito įstaigų;

61.1.7. įplaukos iš kredito unijos klientų ir kitų asmenų;

61.1.8. kitos pagrindinės veiklos pinigų įplaukos.

61.2. Pagrindinės veiklos išmokos:

61.2.1. sumokėtos palūkanos;

61.2.2. sumokėti komisiniai;

61.2.3. pinigų išmokos darbuotojams ir socialinis draudimas;

61.2.4. kitos už paslaugas sumokėtos sumos;

61.2.5. suteiktos paskolos ir kitos išmokos kredito unijos nariams;

- 61.2.6. indėlių ir specialiosios paskirties lėšų išmokos;
- 61.2.7. išmokos kredito įstaigoms;
- 61.2.8. išmokos kredito unijos klientams ir kitiems asmenims;
- 61.2.9. kitos pagrindinės veiklos pinigų išmokos;
- 61.2.10. sumokėtas pelno mokestis.
- 62. Investicinės veiklos pinigų srautų pavyzdžiai:
 - 62.1. Investicinės veiklos įplaukos:
 - 62.1.1. įplaukos perleidžiant vertybinius popierius;
 - 62.1.2. įplaukos perleidžiant ilgalaikį materialųjį, nematerialųjį turtą;
 - 62.1.3. kitos investicinės veiklos pinigų įplaukos.
 - 62.2. Investicinės veiklos išmokos:
 - 62.2.1. išmokos įsigyjant vertybinius popierius;
 - 62.2.2. išmokos įsigyjant ilgalaikį materialųjį, nematerialųjį turtą;
 - 62.2.3. kitos investicinės veiklos pinigų išmokos.
- 63. Finansinės veiklos pinigų srautų pavyzdžiai:
 - 63.1. Finansinės veiklos įplaukos:
 - 63.1.1. pajų įmokos;
 - 63.1.2. pagal subordinuotuosius įsipareigojimus gautos sumos;
 - 63.1.3. kitos finansinės veiklos pinigų įplaukos.
 - 63.2. Finansinės veiklos išmokos:
 - 63.2.1. išstojusiems nariams grąžinti pagrindiniai ir papildomi pajai;
 - 63.2.2. pelno dalies išmokėjimas kredito unijos nariams;
 - 63.2.3. pagal subordinuotuosius įsipareigojimus sumokėtos sumos;
 - 63.2.4. kitos finansinės veiklos pinigų išmokos.
- 64. Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas).

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

65. Pirmą kartą taikydama šį standartą kredito unija jo nuostatas turi taikyti nuo standarto įsigaliojimo datos, o praėjusių finansinių metų lyginamąją informaciją pataisyti pagal 7-ojo verslo apskaitos standarto „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas“ reikalavimus.

66. Pagal šį standartą tvarkoma 2012 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių finansinių metų apskaita ir sudaromos 2012 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansinės ataskaitos. Šis standartas gali būti taikomas ir sudarant ankstesnių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.

43-iojo verslo apskaitos standarto
„Kredito unijų apskaita ir finansinės
ataskaitos“
1 priedas

(Pavyzdinė balanso forma)

(įmonės pavadinimas)

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

(Tvirtinimo žyma)

20..... m.d. BALANSAS

Nr. _____
(ataskaitos sudarymo data)

(ataskaitinis laikotarpis)

(ataskaitos tikslumo lygis ir valiuta)

	TURTAS	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS			
I.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai			
II.	Investicijos į vertybinius popierius			
III.	Kredito įstaigoms suteiktos paskolos ir kitos iš jų gautinos sumos			
IV.	Kredito unijos nariams suteiktos paskolos ir kitos iš jų gautinos sumos			
V.	Kitas finansinis turtas			
VI.	Atsargos, už skolas perimtas ir kitas turtas			
VII.	Ilgalaikis materialusis turtas			
VIII.	Nematerialusis turtas			
	TURTO IŠ VISO:			
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
B.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
I.	Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai kredito įstaigoms			
II.	Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai klientams ir kredito unijos nariams			
III.	Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai			
IV.	Atidėjiniai			
V.	Subordinuotieji įsipareigojimai			
C.	NUOSAVAS KAPITALAS			
I.	Pajinis kapitalas			
II.	Privalomieji rezervai ir kapitalas			
III.	Perkainojimo rezervas			
IV.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)			
IV.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)			
IV.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)			

	TURTAS	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO:			

(įmonės vadovo pareigų
pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

43-iojo verslo apskaitos standarto
„Kredito unijų apskaita ir finansinės
ataskaitos“
2 priedas

(Pavyzdinė pelno (nuostolių) ataskaitos forma)

(įmonės pavadinimas)

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

(Tvirtinimo žyma)

20..... m. d. PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

Nr. _____
(ataskaitos sudarymo data)

(ataskaitinis laikotarpis)

(ataskaitos tikslumo lygis ir valiuta)

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
I.	Palūkanų pajamos			
II.	Palūkanų sąnaudos			
III.	Komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos pajamos			
IV.	Komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos sąnaudos			
V.	Finansinio turto vertės pasikeitimo ir pardavimo rezultatas:			
V.1.	Specialiųjų atidėjinių sąnaudos			
V.2.	Kitas finansinio turto vertės pasikeitimo ir pardavimo rezultatas			
VI.	Kitas finansinės ir investicinės veiklos pelnas (nuostoliai)			
VII.	Bendrosios ir administracinės sąnaudos			
VIII.	Kitos veiklos pajamos			
IX.	Kitos veiklos sąnaudos			
X.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ			
XI.	Pelno mokestis			
XII.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)			

(įmonės vadovo pareigų
pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Pakeitimai:

1.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-15](#), 2012-08-07, Žin., 2012, Nr. 95-4904 (2012-08-11), i. k. 11220AAISAK00VAS-15

Dėl viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2011 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. VAS-15 "Dėl 43-iojo verslo apskaitos standarto "Kredito unijų apskaita ir finansinės ataskaitos" tvirtinimo" pakeitimo